

DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

1654

Na temelju članka 33. stavka 3. Zakona o sustavu civilne zaštite (»Narodne novine«, broj 82/15), ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje donosi

PRAVILNIK

O MOBILIZACIJI, UVJETIMA I NAČINU RADA OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom uređuje se mobilizacija, odnosno pozivanje i aktiviranje operativnih snaga sustava civilne zaštite i to: stožera civilne zaštite, operativnih snaga vatrogastva, operativnih snaga Hrvatskog Crvenog križa, operativnih snaga Hrvatske gorske službe spašavanja, udruga građana, postrojbi i povjerenika civilne zaštite, koordinatora na lokaciji i pravnih osoba u sustavu civilne zaštite (u daljnjem tekstu: operativne snage) i način rada u slučaju neposredne prijetnje te na otklanjanju posljedica velike nesreće i katastrofe na području Republike Hrvatske.

(2) Ovim Pravilnikom uređuje se postupak popunjavanja postrojbi civilne zaštite koje osnivaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i raspoređivanje obveznika civilne zaštite na dužnosti povjerenika i zamjenika povjerenika u jedinicama lokalne samouprave.

Članak 2.

Mobilizacijom se obavlja pozivanje, prihvata i opremanje profesionalnih i pričuvnih pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite i dovodi ih se u stanje spremnosti za provođenje mjera i aktivnosti u velikim nesrećama i katastrofama samostalno ili u suradnji s drugim operativnim snagama, odnosno za sudjelovanje u osposobljavanju i vježbama sustava civilne zaštite.

Članak 3.

(1) Operativne snage nalogom mobilizira središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite i izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: nadležno tijelo) na temelju relevantnih podataka sustava ranog upozoravanja, kada izvanredni događaj ima tendenciju razvoja u veliku nesreću i katastrofu ili kada je proglašena velika nesreća i katastrofa.

(2) Nadležno tijelo operativne snage može mobilizirati i zbog sudjelovanja u vježbama i drugim aktivnostima sustava civilne zaštite.

(3) Za potrebe provođenja mobiliziranja operativnih snaga – ljudstva, sredstava i opreme, nadležno tijelo koristi se shemom mobiliziranja operativnih snaga koja je sastavni dio Plana djelovanja civilne zaštite određene hijerarhijske razine sustava civilne zaštite.

(4) Nadležno tijelo koje je naložilo provođenje mobilizacije, kada prestane potreba za operativnim djelovanjem mobiliziranih kapaciteta operativnih snaga, posebnim aktom nalaže provođenje demobilizacije ljudstva, sredstava i opreme.

II. MOBILIZACIJA I NAČIN RADA OPERATIVNIH SNAGA

1. Stožeri civilne zaštite

Članak 4.

(1) Stožer civilne zaštite, zbog sastava i načina imenovanja članova, u pravilu se mobilizira na način da se članovi pozivaju na mjesto i u vrijeme navedeno u nalogu nadležnog tijela koje je naložilo mobilizaciju stožera.

(2) Mobilizaciju stožera iz stavka 1. ovog članka nalaže čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite te načelnik stožera, odnosno općinski načelnik, gradonačelnik, gradonačelnik Grada Zagreba, župan ili osoba koju on ovlasti.

(3) Članovi Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske mobiliziraju se putem Državnog centra zaštite i spašavanja.

(4) Članovi stožera civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mobiliziraju se vlastitim kapacitetima nadležnih tijela, sukladno shemi mobilizacije stožera koju donosi općinski načelnik, gradonačelnik, gradonačelnik Grada Zagreba i župan i dio je plana djelovanja civilne zaštite, dok se samo iznimno za mobiliziranje stožera civilne zaštite područne (regionalne) razine može koristiti županijski centar 112 i to kao pričuvni kapacitet.

Članak 5.

(1) Kako bi se u iznimnim situacijama iz članka 4. stavka 4. ovog Pravilnika osiguralo pravovremeno mobiliziranje članova stožera civilne zaštite, izvršna tijela jedinica područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba jedan primjerak sheme mobiliziranja stožera civilne zaštite dostavljaju nadležnom područnom uredu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

(2) Izvršna tijela jedinica područne (regionalne) samouprave dužna su redovito evidentirati svaku promjenu u sastavu stožera civilne zaštite, te ažurirane podatke o eventualnim promjenama u sastavu stožera ili promjenu podataka kod članova stožera odmah dostaviti tijelu iz stavka 1. ovog članka.

Članak 6.

(1) Svaki član stožera civilne zaštite sudjeluju u radu stožera na način da predstavlja svoju operativnu snagu, sudjeluje u koordiniranju operativnih aktivnosti između različitih operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite, zapovjednog ili rukovodnog tijela svoje operativne snage i koordinatora na lokaciji, sukladno specifičnostima na mjestu izvanrednog događaja, uputama i zahtjevima načelnika stožera i pravilima struke u području nadležnosti.

(2) U slučaju velike nesreće, stožer civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može predložiti organiziranje volontera i način njihovog uključivanja u provođenje određenih mjera i aktivnosti u velikim nesrećama i katastrofama, u suradnji sa središnjim tijelom državne uprave nadležnim za organiziranje volontera.

2. Operativne snage vatrogastva

Članak 7.

Zapovjedništva i postrojbe vatrogastva, kada u velikim nesrećama i katastrofama djeluju kao operativna snaga sustava civilne zaštite, mobiliziraju se sukladno odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje vatrogastva, planovima djelovanja civilne zaštite JLP(R)S i Državnim planom djelovanja civilne zaštite, Zakona o sustavu civilne zaštite, vlastitih operativnih planova civilne zaštite te nalogu stožera civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, načelnika Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske i glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske.

3. Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa

Članak 8.

(1) Društva Crvenog križa, općinska, gradska i županijska te Hrvatski Crveni križ, kao operativna snaga sustava civilne zaštite u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama djeluju u skladu sa zahtjevima stožera civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite i koordinatora na lokaciji na temelju planova djelovanja civilne zaštite (za određenu razinu) te sukladno vlastitim operativnim planovima civilne zaštite.

(2) Sastavni dio planova iz stavka 1. ovog članka su sheme mobilizacije članova na temelju kojih se planira mobiliziranje kapaciteta Hrvatskog Crvenog križa za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama po nalogu načelnika stožera civilne zaštite određene (nadležne) razine, koji im se u pravilu dostavlja putem nadležnog županijskog centra 112.

(3) Djelovanje vlastitih kapaciteta Hrvatski Crveni križ usklađuje s ostalim operativnim snagama sukladno vlastitim operativnim planovima civilne zaštite, nalogima, zahtjevima i uputama stožera civilne zaštite određene razine i koordinatora na lokaciji.

4. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja

Članak 9.

(1) Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja, kao operativne snage sustava civilne zaštite, u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama djeluju u skladu sa zahtjevima stožera civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite i koordinatora na lokaciji na temelju planova djelovanja civilne zaštite (za određenu razinu) te sukladno vlastitim operativnim planovima civilne zaštite.

(2) Sastavni dio planova iz stavka 1. ovog članka su sheme mobilizacije članova na temelju kojih se planira mobiliziranje kapaciteta Hrvatske gorske službe spašavanja za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama po nalogu načelnika stožera civilne zaštite određene (nadležne) razine, koji im se u pravilu dostavlja putem nadležnog županijskog centra 112.

(3) Hrvatska gorska služba spašavanja usklađuje djelovanje svojih kapaciteta sa ostalim operativnim snagama sukladno vlastitim operativnim planovima civilne zaštite, nalogima, zahtjevima i uputama stožera civilne zaštite određene razine i koordinatora na lokaciji.

5. Udruge građana

Članak 10.

(1) Udruge građana su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite i svojim sposobnostima nadopunjuju sposobnosti temeljnih operativnih snaga sustava civilne zaštite te specijalističkih i intervencijskih postrojbi civilne zaštite na razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Republike Hrvatske.

(2) Udruge uređuju međusobne odnose s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave temeljem sporazuma, sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite kojom se utvrđuju zadaće kapaciteta u sustavu civilne zaštite sukladno procjeni rizika od velikih nesreća i planu djelovanja civilne zaštite.

(3) Državnim planom djelovanja civilne zaštite utvrđuje se uporaba i područje operativnog djelovanja kapaciteta udruga, a njihovo operativno djelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama koordinira središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite.

(4) Članovi udruga mobiliziraju se na temelju naloga, zahtjeva i uputa stožera civilne zaštite određene razine i koordinatora na lokaciji koji su usklađeni s planovima djelovanja civilne zaštite svih razina sustava, sukladno shemama mobilizacije članova kao dijelova vlastitih operativnih planova civilne zaštite.

Članak 11.

- (1) Članovi udruga ne mogu se istovremeno raspoređivati u više operativnih snaga na svim razinama ustrojavanja sustava civilne zaštite.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka pripadnici udruga sa specijalističkim vještinama (npr. vođači potražnih pasa, radioamateri) rasporedit će se postrojbe civilne zaštite sukladno potrebama njihovih ustrojstava.
- (3) Odgovorna osoba udruge odredit će članove koji se predlažu za raspoređivanje u specijalističke ili interventne postrojbe civilne zaštite.

6. Postrojbe i povjerenici civilne zaštite

6.a. Popuna, raspoređivanje i mobiliziranje obveznika u postrojbe civilne zaštite

Članak 12.

Popuna postrojbi civilne zaštite obveznicima provodi se sukladno članku 44. Zakona o sustavu civilne zaštite uz ispunjenje uvjeta propisanih Pravilnikom o kriterijima zdravstvenih sposobnosti koje moraju ispunjavati pripadnici postrojbi civilne zaštite te kriterijima za raspoređivanje i uvjetima za imenovanje povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika.

Članak 13.

- (1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno procjeni rizika od velikih nesreća, planu djelovanja civilne zaštite i analizi stanja spremnosti sustava civilne zaštite, utvrđuju spremnost i dostatnost kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite na svom području te u slučaju da istima ne mogu u dovoljnoj mjeri samostalno učinkovito reagirati na otklanjanju posljedica velikih nesreća i katastrofa osnivaju postrojbe civilne zaštite.
- (2) Postrojbe civilne zaštite iz stavka 1. ovog članka popunjavaju se postupkom odabira najboljih kandidata iz kategorija građana koje su Zakonom o sustavu civilne zaštite utvrđene kao potencijalne baze obveznika za popunu snaga civilne zaštite.
- (3) Postrojbe civilne zaštite ustrojavaju se na temelju odredbi Uredbe o sastavu i strukturi postrojbi civilne zaštite.

Članak 14.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za popunu postrojbi civilne zaštite koriste dostupne baze s podacima o građanima koji prebivaju na području njihove nadležnosti, a koje vode druga javna tijela i sadrže podatke koji se mogu koristiti kao baze o obveznicima civilne zaštite iz kojih će se potreban broj obveznika odabirom rasporediti u postrojbe civilne zaštite, kao što su:

- evidencije boravišta i prebivališta građana
- vojne evidencije
- birački popisi
- evidencije korisnika komunalnih i drugih usluga i
- druge odgovarajuće raspoložive baze podataka.

(2) Pored baza podataka iz stavka 1. ovog članka, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe popunjavanja postrojbi civilne zaštite mogu:

- ustrojiti vlastite evidencije obveznika civilne zaštite
- kroz suradnju s pojedinim udrugama građana dio njihovih članova, sukladno odredbama Zakona, raspoređivati u postrojbe civilne zaštite

– koristiti javne pozive, putem kojih će pozvati sve zainteresirane građane da sudjeluju u sustavu civilne zaštite i da ih nadležna tijela formalno rasporede u postrojbe civilne zaštite

– kroz suradnju s volonterskim centrima, iz njihovih evidencija odabrati potencijalne obveznike za raspoređivanje u postrojbe civilne zaštite.

Članak 15.

(1) Provođenjem postupka odabira, potencijalni kandidati se kroz popunu i raspoređivanje, iz statusa obveznika civilne zaštite prevode u status pripadnika postrojbe civilne zaštite.

(2) Prava i obveze pripadnika postrojbi civilne zaštite uređuju se zakonom.

Članak 16.

(1) Popuna postrojbi civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi se na način da se svi potencijalni kandidati pozovu na intervju, obavijeste o pravima i obvezama u vezi rasporeda u postrojbe civilne zaštite, utvrdi im se raspored i utemelji evidencijski karton pripadnika postrojbe civilne zaštite.

(2) Intervju iz stavka 1. ovog članka obvezno obuhvaća pitanja o motiviranosti, zainteresiranosti, dragovoljnosti, stručnim znanjima i posebnim vještinama od interesa za djelovanje u postrojbama civilne zaštite.

(3) Obavijest o pravima pripadnika postrojbi civilne zaštite iz stavka 1. ovog članka obvezno mora sadržavati informacije o načinu zaštite i osiguranja od posljedica nesreća tijekom provođenja mjera i aktivnosti civilne zaštite, informacije o refundaciji plaće poslodavcima kao i o eventualnim pravima pripadnika na druge naknade, npr. paušalne novčane naknade i/ili određene povlastice koje im se posebnom odlukom nadležnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu dodijeliti, odnosno o određenim povlasticama povezanim s rasporedom u postrojbama civilne zaštite, kao npr. smanjenom prirezu ili komunalnim doprinosima, besplatnom parkiranju, nižim cijenama usluga vrtića kojih je lokalna samouprava utemeljitelj, prednostima u dodjeli stipendija ili na neki drugi pogodan način vrednovati njihovo angažiranje u postrojbama civilne zaštite.

(4) Obavijest o obvezama pripadnika postrojbi civilne zaštite iz stavka 1. ovog članka obvezno mora sadržavati informacije o obvezi odazivanja na nalog za mobilizaciju kao i razlozima i načinu odgađanja/oslobađanja od izvršavanja obveza, obvezama osposobljavanja, obvezama sudjelovanja na vježbama te čuvanja zadužene i povjerene im opreme i sredstava civilne zaštite.

(5) Raspoređeni pripadnici u postrojbe civilne zaštite uvode se u evidenciju obveznika civilne zaštite koja se sukladno Pravilniku o vođenju evidencija pripadnika snaga civilne zaštite vodi u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 17.

Jedinice lokalne i područne samouprave dužne su prije sudjelovanja postrojbe civilne zaštite u programima osposobljavanja, vježbama ili sudjelovanju u provođenju mjera civilne zaštite provesti:

- imenovanje zapovjednika, upravljačke skupine i svih pripadnika postrojbe
- opremanje zaštitnom radnom odorom, specijalističkom i skupnom opremom
- osigurati pripadnike od posljedica nesretnog slučaja
- osigurati samodostatnost neophodnu za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite.

Članak 18.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u postrojbe civilne zaštite u pravilu raspoređuju 10% više pripadnika od broja utvrđenog planom popune postrojbe koji se donosi na temelju Uredbe o sastavu i strukturi postrojbi civilne zaštite.